

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ กนกรัตน์ รีสอร์ท อัมพวา
จ.สมุทรสงคราม
๑๘ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ กนกรัตน์ รีสอร์ท อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ๑๘ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

ขอขอบคุณแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๑๘ - ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะวิทยากร ผศ.อรรถนพ หอมจันทร์ อ.ธีรพันธ์ ครอบงูทอ อ.ธิดารัตน์ หอมจันทร์ อ.คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจากกลุ่มสนทนารวมไปเข้าร่วมกับกนกรัตน์รีสอร์ท เพื่อเดินทางไปสนทนารวม ณ กนกรัตน์รีสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มสนทนาธรรมบังเกิดขึ้นโดยการ
นำการสนทนาของคุณลุงสุกัล กัลยาณมิตร
เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยใช้สถานที่ของ
ร้าน Young Rabbit ของคุณสดศรี สัมพันธ์
(คุณต่าย) ที่อาคารโป๊เบ๊ทาวเวอร์ เป็นที่สนทนา

ธรรมทุก ๆ วันพุธ ซึ่งทางกลุ่มได้มีโอกาสกราบเรียนเชิญท่านอาจารย์ไปสนทนาธรรมที่นี่
ถึงสองครั้งแล้ว คือเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ และวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

ในครั้งนี่ กลุ่มสนทนาธรรมบังได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์และคณะ
วิทยากร ไปสนทนาธรรมนอกสถานที่ ณ กนกรัตน์รีสอร์ท อัมพวา ของคุณสัมพันธ์ และ
คุณนรรัตน์ พงษ์พรรณากุล ซึ่งขออนุญาตนำความการสนทนามาให้ทุก ๆ ท่านได้
พิจารณาเช่นเคย ดังนี้ครับ

ท่านอาจารย์ :

มีคนเปรียบเทียบว่าผู้ที่เข้าใจธรรมะจากการที่ได้ฟัง
ว่า โลกนี้ทั้งโลก ผู้ที่กำลังฟังธรรมะแล้วเข้าใจธรรมะ
เหมือนกับปลายเข็มที่จรดลงที่แผ่นดิน ก็ลองคิดดู ขณะนี้
โลกกำลังคิดเรื่องอะไรกัน? กำลังทำอะไรกัน? แต่จุดนี้!!

ตรงนี้!!! ก็ยังมีการ ได้ยิน ได้ฟังธรรมะ!!! ด้วยความ
เคารพอย่างยิ่งว่า เป็นสิ่งซึ่ง ไม่ง่ายแน่นอน ถ้าใครคิดว่า
ธรรมะง่าย พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นใคร? เคารพใคร?
พระองค์จะตรัสสอนง่าย ๆ ไม่ต้องเข้าใจอะไรเลย เพียง
แต่ไปนั่งทำ ไม่มีเลย ในคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า เพราะรู้ว่า ต้องเป็นปัญญาของผู้ฟัง

...จะอย่างไรก็ตาม ทุกอย่าง ไม่เคยรู้มาก่อนเลย
เพราะฉะนั้น "แต่ละคำ ต้องเข้าใจ" ก่อนอื่น คืออะไร...

เพราะว่า ความลึกซึ้งของสิ่งที่ทรงแสดงถึงสิ่งที่กำลังมีในขณะนี้ ลึกซึ้งมาก จนกระทั่งผู้ที่ฟังแล้วเข้าใจ ค่อย ๆ เห็นความลึกซึ้ง ค่อย ๆ รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ก่อนที่จะได้ตรัสรู้ ทรงเป็นพระโพธิสัตว์ซึ่งทรงบำเพ็ญพระบารมียากมาก ทุกอย่างเพื่อที่จะได้รู้ความจริง ซึ่งทุกคนไม่ต้องบำเพ็ญบารมิจึงถึงความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ขณะนี้ กำลังบำเพ็ญบารมิจึงจะได้เป็นสาวก คือ ผู้ที่ได้ฟังพระธรรม แล้วก็เข้าใจ...

...เพราะฉะนั้น ไม่ประมาณ ที่คิดว่ารู้แล้ว ก็จะได้สนทนากัน ว่ารู้แค่ไหน? รู้ถูกหรือว่ารู้ผิด เพราะว่า ความเห็นก็มีสองอย่าง ความเห็นผิด กับความเห็นถูก สิ่งที่ถูก ต้องเป็นสิ่งที่ตรง ตามเหตุและผล ถ้าสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามเหตุผลเลย

เพราะฉะนั้น ผู้ที่จะรู้ว่า สิ่งใดจริง ฟังธรรมะเพื่อเข้าใจสิ่งที่มีจริง ตามความเป็นจริง ไม่ใช่สิ่งที่พูดแล้ว ไม่เป็นไปตามที่ได้ฟัง หรือว่าลวงให้เห็นว่าเป็นอย่างอื่น ต้องเป็นผู้ที่ตรง ในการที่ศึกษาธรรมะ แล้วก็จะได้สาระจากพระธรรม เป็นสัจจบารมิจึง...

อ.คำปั่น :

ธรรมะ ก็เป็นสิ่งที่ยาก เป็นสิ่งที่ละเอียด ลึกซึ้งอย่างยิ่ง แต่เวลาได้ฟังความจริง ก็จะมีการกล่าวถึงสิ่งที่มีจริงในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเห็น ได้ยิน เป็นต้น ความดีความชั่วทั้งหลายทั้งปวง ก็คือ ธรรมะที่มีจริงในชีวิตประจำวันครับ ในความเป็นจริงที่แสดงถึงความละเอียด ลึกซึ้งของธรรมะ เป็นอย่างไรครับ ก็เหมือนกับว่า อยู่กับธรรมะอยู่ตลอด มีธรรมะเกิดขึ้นเป็นไปอยู่ตลอด แต่ก็ยังไม่เห็นว่าเป็นจริงของธรรมะที่ลึกซึ้งนั้น เป็นอย่างไรครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวนี้ กำลังเห็นหรือเปล่า? เห็นไหม? สิ่งที่มีจริง เรื่องจริง ถ้าเห็นไม่เกิดขึ้นเป็น "เห็น" จะมี "เห็น" ไหม? ชัดเจนใช่ไหม? แล้วเห็น ก็เห็น แล้วก็ดับไป เพราะมีสิ่งอื่น เช่น "ได้ยิน" ขณะที่ได้ยิน ก็ไม่ใช่ขณะที่เห็นแล้ว และ เดี่ยวนี้ กำลังเป็นอย่างนี้!!! ทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏ เกิดแล้วดับเร็ว ทันทีเลย แต่ว่า สืบต่อ ปรากฏเหมือนไม่ได้ดับเลย เพราะเหตุว่า เกิดดับสืบต่อเร็ว สุดท้ายจะประมาณได้ ลึกซึ้งไหม? จริงหรือเปล่า? เป็นเหตุเป็นผลหรือเปล่า? มีใครทำให้ "เห็น" เกิดขึ้นได้บ้าง?

..."เสียง" เมื่อก็ไม่มีเลย แล้ว "เสียงก็ปรากฏ" ว่ามี "เสียง" เสียงมีจริง ๆ เมื่อ "ได้ยิน" เกิดขึ้น ลึกซึ้งไหม? ใครทำได้? ไม่มีใครทำได้ จึงน่าอัศจรรย์ ซึ่งมีปัจจัยที่ทำให้สิ่งนี้เกิด โดยไม่ใช่ใครทั้งสิ้น แต่ก็เป็นสิ่งที่มิ สิ่งที่สำคัญกัน เกิดขึ้น ทำให้ปรากฏ เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่กำลังปรากฏ ไม่ว่าจะเป็น ทางตา หรือ ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ชีวิตประจำวันจริง ๆ เป็นธรรมชาติทั้งหมด...

อ.คำปั่น :

เพราะฉะนั้น จึงไม่ต้องไปแสวงหาธรรมะที่ไหน เพราะว่า มีจริง ๆ อยู่ทุกขณะ แต่ว่า จะเข้าใจสิ่งที่มีจริงได้ ก็ต้องมี เหตุที่สำคัญจริง ๆ คือ ได้ฟังความจริง ได้ฟังในแต่ละคำ ที่เป็นวาจาสดๆ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ที่จะ เป็นผู้ประมาทไม่ได้เลย ไม่ประมาท แม้ในขณะที่กำลังฟัง พระธรรมอยู่ในขณะนี้ครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

คุณคำปันและหลาย ๆ คน ก็คงได้ยินคำนี้บ่อย ๆ ใช่มั้ย?
"เห็น" ต้องเกิดขึ้น ถ้าไม่เกิด จะมี "เห็น" ได้อย่างไร?
"ได้ยิน" ก็ต้องเกิดขึ้น ถ้าไม่มีได้ยิน เสียงก็ปรากฏไม่ได้
ถ้าได้ยินไม่เกิด ไม่มีได้ยินแน่นอน ได้ยินอย่างนี้ ก็ปีแล้ว?

อ.คำปัน :

ในชาตินี้ก็ สิบกว่าปีครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้วต่อไปอีก อีกกี่ปี?

อ.คำปัน :

เมื่อเห็นประโยชน์ ก็ฟังต่อไปครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

แล้วก็เป็นอย่างนี้แหละ แสดงให้เห็นว่า ความไม่รู้ มาก
แค่ไหน? บางคนก็ใจร้อนมาก ได้ยินอย่างนี้..แล้วจะทำ
อย่างไร?...แล้วจะรู้อย่างนี้ได้อย่างไร?...ไม่หมดความ
เป็นตัวตน ด้วยความติดข้อง ตกหลุมของโลภะ ของ
ความเป็นตัวตน ล้อมรอบทุกขณะที่จะก้าวไป พลาด และ
ผิด จากพระธรรมคำสอน ซึ่งทรงแสดงความจริงไว้ว่า
เป็นอนัตตา พระโพธิสัตว์ไม่เคยคิดอย่างนี้เลย แล้วทำ
อย่างไรจะรู้เร็ว ๆ !! พระโพธิสัตว์ต้องเคยฟังพระธรรม
มาแล้วในชาติก่อน ๆ แต่ว่า ไม่เคยคิดว่า แล้วจะทำ
อย่างไรจะรู้เร็ว ๆ จะหมดกิเลสเร็ว ๆ !!

...แต่คนสมัยนี้ ฟังอย่างนี้ อยากหมดกิเลสมาก!! ฟังมา
สิบปี ยี่สิบปี เห็นก็เห็น แล้วก็ฟังว่า "เห็น" ไม่ใช่เราเลย
เป็นสภาพที่ "รู้" เกิดขึ้นเห็น คือ กำลังรู้ว่า ขณะนี้ มีสิ่งที่
กำลังปรากฏ ให้เห็นอย่างนี้ เดียวนี้ เพียงหลับตา ไม่
ปรากฏ แค่อึดใจ ปรากฏได้อย่างไร? นี่เป็นสิ่งที่แสดงให้
เห็นว่า ความไม่รู้ มากมาย เพราะเราเห็นมาทั้งวันเท่าไร
แล้ว ก็ครั้ง นับไม่ถ้วน แค่วันนี้วันเดียว แล้ววันหลัง ๆ วัน
ก่อน ๆ ตั้งแต่เกิด หรือชาติก่อน ๆ ก็ไม่รู้...

...เพียงฟังแค่นี้ โลกะ กับ ความไม่รู้ ความติดข้อง ความ
ต้องการ ก็คิดแล้ว แล้วทำอย่างไรถึงจะรู้สึกทีหนึ่งว่า เห็น
ขณะนี้ ไม่ใช่เรา "ทำอย่างไร?" มาแล้ว!!! "เรา" มาแล้ว!!!
"ตัวตน" มาแล้ว!! "ความเห็นผิด" มาแล้ว!!! ไม่มีทางที่จะ

รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ถ้าคิดว่า มีหนทางอื่น
นอกจากปัญญาของตนเองต้องมีก่อน ตามลำดับด้วย
คือ ตั้งแต่ขั้นฟัง ฟังแล้วก็พิสูจน์ พิจารณาว่า จริงไหม?
ขั้นฟัง "มีเห็น" จริง ๆ แต่เห็น ก็ไม่ได้เห็นตลอดไป เห็นเมื่อ
วานนี้ หหมดไปแล้ว เห็นเมื่อเช้านี้ หหมดไปแล้ว เห็นเมื่อคืน
ก็หหมดไปแล้ว แล้ว "เห็น" ที่จะเกิดขึ้นเห็น ก็ต้องหหมดไป
ไม่มี "เห็น" ไหน ซึ่งไม่หหมด...

...เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรม จึงต้องมั่นคง เป็นสัจ
ญาณก่อน จากปริยัติ ถึงปฏิบัติ ถึงปฏิเวธ หรือ จาก
สัจญาณ เป็นกิจญาณ แล้วก็ เป็น กตญาณ ทรงแสดง
ไว้โดยตลอด โดยประการทั้งปวง ไม่ให้ผิด ไม่ให้พลาด
เพราะทางที่จะหลง มีมากเหลือเกิน เหมือนอยู่ในป่า แล้ว
อยู่ในความมืดด้วย จะออกจากป่าได้อย่างไร? ป่ากิเลส
ทั้งนั้น มืดด้วยอวิชชา มากมาย แค่ว่าตอนเย็น ๆ ก็ยาก
แล้ว ไขไหม? นี่มืดสนิท แล้วป่านี้ กว้างใหญ่ขนาดไหน?
หลงอยู่นั่นแหละ ไปทางไหน เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ก็หลง
เพราะไม่มีปัญญา คือ แสงสว่าง ที่จะรู้ว่า หนทางที่จะ

ออกจากปากิเลส ซึ่งมีมามากมายในสังสารวัฏ จะเป็นไปได้
ได้อย่างไร

ไม่ใช่หนทางของคนอื่นเลย และ ไม่ใช่มีหลายทางด้วย
"ทางเดียว" คือ ปัญญา ที่สามารถจะค่อย ๆ เข้าใจสภาพ
ธรรมะที่กำลังปรากฏ ที่ละเล็กทีละน้อย...

ณ กาลครั้งหนึ่ง

ทางที่จะหลง มีมากเหลือเกิน เหมือนอยู่ในป่า แล้วอยู่ในความมืดด้วย
จะออกจากป่าได้อย่างไร? ปากิเลสทั้งนั้น มืดด้วยอวิชชา มากมาย
แค่ป่าตอนเย็นๆ ก็ยากแล้ว ไขไหม? นี่มีตสนิท แล้วปานี้ กว้างใหญ่ขนาดไหน?
หลงอยู่นั่นแหละ ไปทางไหน เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ก็หลง
เพราะไม่มีปัญญา คือ แสงสว่าง ที่จะรู้ว่า หนทางที่จะออกจากปากิเลส
ซึ่งมีมามากมายในสังสารวัฏ จะเป็นไปได้ได้อย่างไร ไม่ใช่หนทางของคนอื่นเลย
และ ไม่ใช่มีหลายทางด้วย "ทางเดียว" คือ ปัญญา ที่สามารถจะค่อยๆ เข้าใจ
สภาพธรรมะ ที่กำลังปรากฏ ที่ละเล็ก ทีละน้อย

www.dhammadhome.com www.dhammadhome.com

มูลนิธิ บวรธรรมเขต
มูลนิธิธรรมะ อัมพวา
๑๘ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ อัมพวา

...ขณะใดก็ตาม ที่มีความเข้าใจถูก ว่าต้อง "ไม่ใช่เรา" ที่
จะสามารถทำอะไรได้ เพราะว่า ผู้ที่ทรงตรัสรู้ ทรงตรัสรู้
ว่า ทุกอย่าง เป็นธรรมะ แต่ละหนึ่ง ละเอียดมาก เกิดขึ้น

เพราะเหตุปัจจัย แล้วก็ดับไป กว่าจะละลาย การที่เคย
ยึดถือว่า เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่เที่ยง เพราะสภาพธรรมะ ก็
กำลังเกิดดับ แต่ความยึดถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่เที่ยง
มั่นคง ไม่สามารถที่จะเห็น แต่ละหนึ่ง ซึ่งเกิดดับอยู่
ขณะนี้ ได้...

...เพราะฉะนั้น ขันติবারมี มีไหม? แล้วอย่างไร? จะไปทำ
อะไร ที่ไหน? จะไปขันติอะไร? แสดงให้เห็นว่า ไม่เข้าใจ
แม้แต่คำว่า "ขันติ" สิ่งที่กำลังปรากฏ เกิดดับ ขันติ คือ
ใครรู้? ไม่ใช่เรา!!! ฟัง เข้าใจขึ้น!!! ค่อย ๆ ละ ค่อย ๆ
คลาย ความติดข้อง ที่ละเล็กทีละน้อย แล้วปัญญา
นั่นเองก็มั่นคงว่า ถ้าไม่มีความเข้าใจขึ้น ไม่มีทางที่จะรู้
ความจริงของสภาพธรรมะ!!!

...เพราะฉะนั้น ฟังธรรมะวันนี้ ก็คือ ณ กาลครั้งหนึ่ง...อีก
ก็กับข้างหน้า ก็แล้วแต่ ชาตินี้หน้า จะเป็นพระโสดาบัน
ไหม? ฟังชาตินี้ แค่ชาตินี้ ถ้าเป็นผู้ที่ตรง ไม่มีทาง!!!
เพราะไม่ใช่รู้อื่น!!! "รู้เห็น" ที่กำลังเห็น "รู้เสียง" ที่กำลัง
ปรากฏ!!! "รู้คิด" รู้ทุกอย่างที่มีจริงทั้งหมดว่า "เป็นธรรมะ
แต่ละหนึ่ง"...

...ต้องอาศัยกาลเวลานานเท่าไรก็ไม่สำคัญ ในเมื่อมี
จริง ๆ เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ฟังจริง ๆ เข้าใจจริง ๆ วันหนึ่ง
ก็ต้องสามารถรู้ความจริงได้ แต่ต้องไม่ลืม บารมี ๑๐
บารมี คืออะไรคะ คุณคำปิ่น ช่วยให้คำแปลด้วยคะ
เพราะทุกคำควรจะได้เข้าใจ...

อ.คำปั่น :

บารมี ก็เป็น คุณความดี ที่จะทำให้ถึงซึ่งฝั่งแห่งการดับกิเลส ซึ่งเมื่อสักครู่ ท่านอาจารย์ก็ได้กล่าวถึงตัวอย่างหนึ่งคือ ชันติบารมี เป็นความอดทน แม้ในการฟังก็ต้องอดทนที่จะฟัง ที่จะศึกษา ก่อนหน้านั้น ก็มีคำว่า "สัจจบารมี" ด้วย ก็คือ ความเป็นผู้ตรง จริงใจ ในการฟังธรรมะ ฟังเพื่อความเข้าใจถูก เห็นถูก เท่านั้น ไม่ได้เพื่่อมุ่งหวังลาภสักการะ สรรเสริญ แต่ประการใด แต่ว่า ฟังเพื่อความเข้าใจถูก เห็นถูก ในสิ่งที่มีจริง ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง

เพราะฉะนั้น เมื่อกล่าวโดยสรุปความหมายของบารมี ก็คือ ความดีทั้งหลายทั้งปวงนั่นเอง ที่จะปราศจากปัญญาไม่ได้เลย ปัญญา ก็เป็นบารมีประการหนึ่งด้วย ก็คือ ปัญญาบารมี ในเบื้องต้น ก็กล่าวเท่านั้นก่อนครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

"อกุศล" ไม่ใช่บาปมี เพราะเหตุว่า ไม่รู้ความจริง เพราะฉะนั้น จะเป็นบาปมีที่จะทำให้หมดกิเลสไม่ได้เลย "ความไม่รู้" จะทำให้หมดกิเลสไม่ได้ ต้องเป็นกุศล เพราะเหตุว่า ถ้าขณะใดที่กุศลไม่เกิด ขณะนั้น เป็นอกุศล และ บาปมีต้องเพิ่มอีกเท่าไร? เพราะว่า ละเลย ทอดทิ้ง ให้ สภาพธรรมะเป็นอกุศลเกิดขึ้นบ่อย ๆ

...แต่ถ้าเป็นบารมีหนึ่งบารมีใด ใน ๑๐ บารมี เป็นกุศล
ทุกโอกาส ที่จะเป็นไปได้ ที่จะทำให้ขณะนั้น อกุศลไม่เพิ่ม
ทำให้การที่จะเข้าใจธรรมะ สามารถที่จะลดน้อยอกุศล
ลงไป เพราะฉะนั้น ก็ต้องรู้ว่า มีหนทางเดียวจริง ๆ คือ ฟัง
ธรรมะ และขณะที่ฟัง เข้าใจยากไหม? ยาก...

...เพราะฉะนั้น จะหมดกิเลสไหม? โดยการไม่รู้อะไรเลย!!
ไม่มีเหตุผลเลย!! เป็นไปไม่ได้เลย!!! มิฉะนั้น พระผู้มีพระ
ภาคฯ จะทรงแสดงพระธรรมถึง ๔๕ พรรษา ทำไม?
ทำไมมากมายอย่างนั้น เพราะรู้ว่า ขณะนี้ ทุกคนก็เห็น
แต่ไม่สามารถที่จะเข้าใจ "เห็น" มีความเป็นตัวตน ที่
ปิดบังไว้มานานว่า "เราเห็น" แล้วก็มี ความพอใจในสิ่งที่
เห็นมากมายมหาศาล...

...เพราะฉะนั้น ที่จะสละ ละความติดข้อง แล้วรู้ความจริง
ว่า "เพียงแคเห็น" ทุกสิ่งทุกอย่างขณะนี้ จะสวยงาม จะดี
งาม จะเป็นอะไร ๆ ก็ตาม แต่ทั้งหมด เพียงแค่ปรากฏให้
เห็น!!! จริงหรือเปล่า? ทุกคำ เมื่อไหร่ก็คือเห็น แค่ปรากฏ
ให้เห็น เพชรนิลจินดา แค่ปรากฏให้เห็น จะถือว่าเป็นของ
เรา ก็คือ แค่ปรากฏให้เห็น จะมาอยู่ติดตัว ก็แค่ปรากฏให้
เห็น เพราะว่าสิ่งนี้ก็คือ มีจริง ๆ ช่วงขณะที่มีสภาพที่กำลัง
รู้สิ่งนั้น ไม่ว่าจะเป็สิ่งที่ปรากฏทางตา ทางหู ทางจมูก
ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ เหมือนกันหมดเลย เพราะฉะนั้น
"เริ่มรู้จัก" พระสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...แล้วก็ประเพณีดั้งเดิมของชาวพุทธมีมากมายหลาย
ประเพณี รวมทั้งสิ้นที่เคยมีมาแล้วก็คือ ประเพณี ไม่
เข้าใจธรรมะ!!! ถูกต้องไหม? ทำประเพณีอื่นได้หมดทุก
อย่าง แต่ทุกประเพณีนั้นไม่เข้าใจธรรมะ!!! แล้วควรหรือ?
ที่จะไม่ทิ้งประเพณีไม่เข้าใจธรรมะ เป็นประเพณีที่ถูกต้อง
คือ เริ่มเข้าใจธรรมะ!!!...

...มิฉะนั้น พุทธะ หรือ ชาวพุทธ หรือ สาวก คือใคร? ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม ไม่เข้าใจพระธรรม แล้วก็มีแต่ประเพณี ประเพณีเหล่านั้น นอกจากจะไม่เข้าใจธรรมะแล้ว ยังเสียเงินเสียทองมากมาย โดยไร้ประโยชน์ เคยเห็นวัดสวย ๆ สวยมาก เสียเงินเสียทองมาก ในการที่จะทำให้วัดนั้นสำเร็จ แล้วเดี๋ยวนี้ ร้างเลย เป็นที่ นาน ๆ ก็มีคนไปดูสักหน่อย ไปกราบไหว้วว่า วัดนี้วิจิตรมาก

เพราะฉะนั้น ขณะนี้ ก็กำลังทำอย่างนั้นกันอยู่ พยายามที่จะแข่งขัน สร้างสิ่งซึ่งคิดว่าเป็นประเพณีที่ดีงาม แต่ว่าทำเพื่ออะไร? ในที่สุดก็ต้องจากไป ไม่ว่าที่ไหน ลองไปดู ก็ให้เห็นได้ว่า สร้างไว้เพื่ออะไร?

ต้องมีเหตุผล ถ้าไม่มีเหตุผล ใคร? ที่จะทำลายคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนอื่นทำลายไม่ได้เลย นอกจากผู้ที่กล่าวว่า เป็นผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ว่า นับถืออะไร? ศาสนา คือ คำสอน ถ้าไม่ฟัง ไม่เข้าใจ แล้วนับถืออะไร?

กราบทำนุชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของสมาชิกกลุ่มสนทนาธรรมโป๊เบ๊
และคุณสัมพันธ์ คุณนวรรตน์ พงษ์พรรณากุล เจ้าของกนกรัตน์ รีสอร์ท
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

